

Nr 59.

Ankom till riksdagens kansli den 26 mars 1943 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1943/44 m. m.

(4:e avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i riksstaten för budgetåret 1943/44 *dels* under inkomsterna å driftbudgeten, rubriken Statens allmänna fastighetsfond, upptaga vissa belopp, *dels ock*, i avbidan å särskild proposition, under rubriken Ersättning till statens allmänna fastighetsfond under nedan angivna huvudtitlar beräkna följande förslagsanslag, nämligen

Andra huvudtiteln:

Fångvårdsstyrelsens delfond	kronor	542,000
Byggnadsstyrelsens delfond	»	331,000

Tredje huvudtiteln:

Utrikesdepartementets delfond	»	750,000
Byggnadsstyrelsens delfond	»	214,000

Fjärde huvudtiteln:

Byggnadsstyrelsens delfond	»	435,000
----------------------------------	---	---------

Femte huvudtiteln:

Medicinalstyrelsens delfond	»	2,965,000
Byggnadsstyrelsens delfond	»	2,322,000

Sjätte huvudtiteln:

Byggnadsstyrelsens delfond	»	394,000
----------------------------------	---	---------

Sjunde huvudtiteln:

Byggnadsstyrelsens delfond	»	525,000
Generaltullstyrelsens delfond	»	45,000

Åttonde huvudtiteln:

Byggnadsstyrelsens delfond	»	4,557,000
Uppsala universitets delfond	»	736,000
Lunds universitets delfond	»	308,000
Karolinska sjukhusets delfond	»	824,000

Nionde huvudtiteln:

Byggnadsstyrelsens delfond	kronor 1,023,000
----------------------------------	------------------

Tionde huvudtiteln:

Byggnadsstyrelsens delfond	» 777,000
Lotsstyrelsens delfond	» 251,000

Elfte huvudtiteln:

Byggnadsstyrelsens delfond	» 875,000
----------------------------------	-----------

Fjortonde huvudtiteln:

Byggnadsstyrelsens delfond	» 110,000.
----------------------------------	------------

Sedermera har Kungl. Maj:t i propositionen nr 71, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 12 februari 1943, föreslagit riksdagen *dels* godkänna propositionen bilagt förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1943/44 (Bilaga); *dels* medgiva, att avlöningskostnaderna till högst två byggnadstekniker må tills vidare bestridas av de till reparations- och underhållskostnader m. m. å medicinalstyrelsens delfond anvisade medlen; *dels* under rubriken Ersättning till statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1943/44 anvisa vissa anslag (se under utskottets hemställan); *dels ock* medgiva, att den å fångvårdsstyrelsens delfond för budgetåret 1942/43 upptagna anslagsposten till reparations- och underhållskostnader m. m. må överskridas med högst 50,000 kronor.

Av det vid propositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet framgår bland annat följande.

Departementschefen har i princip biträtt väckt *förslag om upptagande av statens nomadskolbyggnader till redovisning å allmänna fastighetsfonden* och förordat att, därest riksdagen icke gjorde erinran däremot, åtgärder måtte få vidtagas för invärdering å fonden av ifrågavarande byggnader.

Departementschefen har vidare lämnat en redogörelse för vissa *förslag till rationalisering av reparations- och underhållsverksamheten å fastighetsfonden*, grundade på en på initiativ av besparingsutredningen verkställd utredning. I anslutning härtill har departementschefen förordat en omläggning av arbetsåret för reparationsverksamheten. Under åberopande av att av den verkställda utredningen framginge, att den nuvarande organisationen av den statliga fastighetsförvaltningen vore förenad med vissa brister, har departementschefen vidare förordat anställande mot arvode hos medicinalstyrelsen av en eller två byggnadstekniker för underhålls- och reparationsarbetet på medicinalstyrelsens delfond. Kostnaderna härför borde tills vidare bestridas från delfondens anslagspost till underhåll och reparationer m. m. Mot väckt förslag att fångvårdsstyrelsen i stället för vederbörande magistrater erhåller

befogenhet att förordna besiktningsmän för fängelserna har departementschefen icke haft något att erinra.

Beträffande det *förslag till stat för allmänna fastighetsfonden* som framlägges i propositionen må följande framhållas. Staten slutar på ett belopp av 21,328,000 kronor, vilket innebär en ökning i förhållande till staten för löpande budgetår med 531,000 kronor. Posterna till reparations- och underhållskostnader m. m. ha beräknats kunna minskas med 345,000 kronor. Avsättningen till värdeminskningsskonto upptages med ett 107,000 kronor högre belopp än för innevarande budgetår, vilken ökning främst faller på medicinalstyrelsens och Uppsala universitets delfonder. Hyreskostnaderna visa en stegring med 212,000 kronor, vilken i huvudsak kan hänföras till av krisen betingade ökade förvaltningsuppgifter. Hyresinkomsterna och diverse inkomster öka med respektive 68,000 och 111,000 kronor. Fastighetsfondens totala överskott för nästa budgetår beräknas utgöra 11,560,000 kronor, vilket innebär en ökning med 557,000 kronor. Balansen i staten betingar dock en ökning av ersättningsanslagen med sammanlagt 352,000 kronor.

Fastighetsfondens inkomster utgöras främst av en beräknad hyresersättning för ämbetsverkslokaler, vilken ersättning tillföres fonden från vissa under driftbudgetens olika huvudtitlar uppförda anslag, benämnda »Ersättning till statens allmänna fastighetsfond». De särskilda anslagsbelopp som för budgetåret 1943/44 sålunda skulle behöva upptagas framgå av en i propositionen (sid. 43) intagen sammanställning, slutande å tillhoppa 17,940,000 kronor. I förhållande till det i statsverkspropositionen ingående statförslaget innebär det nu framlagda en minskning av ersättningen till utrikesdepartementets delfond med 161,000 kronor och en ökning av ersättningen till byggnadsstyrelsens och Uppsala universitets delfonder med respektive 109,000 och 8,000 kronor.

Utöver hyresersättningen för ämbetsverkslokaler utgöras fastighetsfondens inkomster av diverse inkomster, i statförslaget upptagna till 1,197,000 kronor, och av hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och markområden, uppskattade till 2,191,000 kronor. I anslutning till beräkningen av diverse inkomster har departementschefen förordat, att posten bidrag från Uppsala universitets egendoms- och skogsförvaltning i staten för universitetets delfond för nästa budgetår upptages med ett med 30,000 kronor förhöjt belopp.

Fastighetsfondens utgifter hava i statförslaget upptagits till för reparations- och underhållskostnader 3,599,000 kronor, för avsättning till värdeminskningsskonto 3,367,000 kronor och för hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden 2,802,000 kronor. I anslutning till beräkningarna av kostnaderna för reparationer och underhåll har departementschefen förordat i vissa hänseenden ändrade beräkningsgrunder. Härutinnan får utskottet hänvisa till propositionen (sid. 20—36). I fråga om reglerna för avsättning till värdeminskningsskonto har departementschefen förklarat sig icke vilja motsätta sig ett av riksräkenskapsverket framställt förslag att årsavskrivning skall påbörjas först under andra budget-

året efter färdigställandet av en nybyggnad mot för närvarande första året efter färdigställandet.

Med hänsyn till det stegrade reparationsbehovet på grund av extraordinärt ökad beläggning av fångvårdsanstalterna och för att möjliggöra bestridandet av vissa ändringsarbeten vid rannsakningshäktet i Kalmar har departementschefen funnit erforderligt föreslå inhämtande av riksdagens medgivande till ett överskridande av den å fångvårdsstyrelsens delfond för budgetåret 1942/43 upptagna anslagsposten till reparations- och underhållskostnader m. m. med högst 50,000 kronor.

Utskottet.

Arbetet inom byggnadsbranschen är som bekant starkt säsongbetonat med huvudparten av verksamheten förlagd till sommarhalvåret. Att kunna åstadkomma en bättre utjämning av syselsättningsmöjligheterna anses, enligt vad offentliga utredningar utvisa, såsom ett av villkoren för nedbringandet av byggnadskostnaderna.

Det är uppenbarligen angeläget, att dessa synpunkter uppmärksammas av byggnadsstyrelsen och övriga byggnadsförvaltande myndigheter vid planläggningen av förekommande statliga reparationsarbeten. Att medelsanvisningen till dylika arbeten sker per budgetår, synes icke utgöra hinder härför. I den mån så erfordras för att underlätta arbetenas planläggning böra gällande bokförings- och redovisningsnormer utan vidare dröjsmål ändras eller förtydligas.

I detta sammanhang har i propositionen framhållits såsom önskvärt, att de årliga förslagen till stat för fastighetsfonden kunde föreläggas riksdagen redan i samband med statsverkspropositionen och ej såsom hittills i en senare avlåten och på grund därav först under en mera framskjuten tidpunkt av riksdagen behandlad särproposition. Utskottet finner en sådan ändring ur olika synpunkter lämplig och har ej heller funnit anledning till erinran mot de föreslagna mindre jämkningar i beräkningen av det i fastighetsfonden ingående fastighetsbeståndets värde m. m., som ansetts vara en förutsättning härför.

Vad departementschefen anfört om anställandet mot arvode av en eller två byggnadstekniker för underhålls- och reparationsarbeten å byggnaderna under medicinalstyrelsens delfond har utskottet likaledes ansett sig böra lämna utan erinran med hänsyn till den rationalisering och de besparingar i fråga om byggnadsvården, som därigenom skulle kunna vinnas. Beträffande frågan om anställandet av en motsvarande tekniker hos fångvårdsstyrelsen torde man däremot, i enlighet med vad departementschefen anfört, böra tillsvidare ställa sig avvaktande.

Ej heller i övrigt har utskottet funnit anledning till erinran mot propositionen. Vad angår det till reparations- och underhållskostnader upptagna beloppet, 3,599,000 kronor, är att märka, att detta med 345,000 kronor understiger motsvarande belopp för innevarande budgetår. Att för hyresutgifter m. m. för lokaler m. m. måst räknas med ett så högt belopp som 2,802,000 kronor — mot exempelvis 1,359,100 kronor för budgetåret 1939/40 — beror

främst på det ökade lokalbehov, som krävts för de nuvarande statliga kris-tidsförvaltningarna.

Med tillstyrkande alltså av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna bilagda förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1943/44 (Bilaga);

b) medgiva, att avlöningskostnaderna till högst två byggnadstekniker må tills vidare bestridas av de till reparations- och underhållskostnader m. m. å medicinalstyrelsens delfond anvisade medlen;

c) å driftbudgeten till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond* under nedan angivna huvudtitlar för budgetåret 1943/44 anvisa följande förslagsanslag, nämligen:

Andra huvudtiteln:

Fångvårdsstyrelsens delfond	kronor	542,000
Byggnadsstyrelsens delfond	»	331,000

Tredje huvudtiteln:

Utrikesdepartementets delfond	»	589,000
Byggnadsstyrelsens delfond	»	214,000

Fjärde huvudtiteln:

Byggnadsstyrelsens delfond	»	435,000
--------------------------------------	---	---------

Femte huvudtiteln:

Medicinalstyrelsens delfond	»	2,965,000
Byggnadsstyrelsens delfond	»	2,322,000

Sjätte huvudtiteln:

Byggnadsstyrelsens delfond	»	394,000
--------------------------------------	---	---------

Sjunde huvudtiteln:

Byggnadsstyrelsens delfond	»	525,000
Generaltullstyrelsens delfond	»	45,000

Åttonde huvudtiteln:

Byggnadsstyrelsens delfond	»	4,557,000
Uppsala universitets delfond	»	744,000
Lunds universitets delfond	»	308,000
Karolinska sjukhusets delfond	»	824,000

Nionde huvudtiteln:

Byggnadsstyrelsens delfond	»	1,023,000
--------------------------------------	---	-----------

Tionde huvudtiteln:

Byggnadsstyrelsens delfond	kronor	777,000
Lottsstyrelsens delfond	»	251,000

Elfte huvudtiteln:

Byggnadsstyrelsens delfond	»	984,000
----------------------------------	---	---------

Fjortonde huvudtiteln:

Byggnadsstyrelsens delfond	»	110,000;
----------------------------------	---	----------

d) medgiva, att den å fångvårdsstyrelsens delfond för budgetåret 1942/43 upptagna anslagsposten till reparations- och underhållskostnader m. m. må överskridas med högst 50,000 kronor.

Stockholm den 26 mars 1943.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit
från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Joh. Nilsson* i Malmö, *Gränebo, Torsten Ström, Lindström, Sven Larsson, Andrén, Heiding, Karl Andersson, Gillström, Ekströmer* och *Ohlin*; samt

från andra kammaren: herrar *Jonsson* i Eskilstuna, *Törnkvist, Eriksson* i Stockholm, *Ward, Holmdahl, Andersson* i Södergård, *Wallentheim, Lindholm, Lundberg* i Hälsingborg, *Åkerström, Barnekow* och *Olsson* i Kullenbergstorp.

Bilaga.

**Förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond
för budgetåret 1943/1944.**

		Kronor
Inkomster.		
A. Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler:		
1. Fångvårdsstyrelsens delfond	542,000
2. Utrikesdepartementets >	589,000
3. Medicinalstyrelsens >	2,965,000
4. Byggnadsstyrelsens >	11,672,000
5. Generaltullstyrelsens >	45,000
6. Uppsala universitets >	744,000
7. Lunds universitets >	308,000
8. Karolinska sjukhusets >	824,000
9. Lotsstyrelsens >	251,000
		17,940,000
B. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och markområden:		
1. Fångvårdsstyrelsens delfond	200,000
2. Utrikesdepartementets >	50,000
3. Medicinalstyrelsens >	780,000
4. Byggnadsstyrelsens >	800,000
5. Generaltullstyrelsens >	45,000
6. Uppsala universitets >	17,000
7. Lunds universitets >	13,000
8. Karolinska sjukhusets >	228,000
9. Lotsstyrelsens >	58,000
		2,191,000
C. Diverse inkomster:		
1. Fångvårdsstyrelsens delfond	28,000
2. Utrikesdepartementets >	25,000
3. Medicinalstyrelsens >	300,000
4. Byggnadsstyrelsens >	338,000
5. Generaltullstyrelsens >	1,000
6. Uppsala universitets delfond:		
a. Bidrag från universitetets egendoms- och skogsförvaltning	250,000
b. Bidrag från Uppsala läns landsting	55,000
c. Övriga diverse inkomster	77,000
		382,000

		Kronor
7. Lunds universitets delfond:		
a. Bidrag från universitetets egendomsförvaltning	50,800	
b. Övriga diverse inkomster	16,200	67,000
8. Karolinska sjukhusets delfond		50,000
9. Lotsstyrelsens »		6,000
	Summa	1,197,000
		21,328,000
Utgifter.		
A. Reparations- och underhållskostnader m. m.:		
1. Fångvårdsstyrelsens delfond	275,000	
2. Utrikesdepartementets delfond:		
a. Reparations- och underhållskostnader i allmänhet m. m.	5,000	
b. Bränsle och lyse för vissa tjänstebostäder, förslagsvis	124,000	129,000
3. Medicinalstyrelsens delfond		800,000
4. Byggnadsstyrelsens »		1,500,000
5. Generaltullstyrelsens »		1,000
6. Uppsala universitets delfond:		
a. Akademiska sjukhuset	144,000	
b. Övriga fastigheter	250,000	394,000
7. Lunds universitets delfond		135,000
8. Karolinska sjukhusets delfond:		
a. Karolinska sjukhuset	90,000	
b. Serafimerlasarettet	60,000	150,000
9. Lotsstyrelsens delfond		215,000
		3,599,000
B. Avsättning till värdeminskningsskonto:		
1. Fångvårdsstyrelsens delfond, förslagsvis	103,000	
2. Utrikesdepartementets » , förslagsvis		80,000
3. Medicinalstyrelsens » , förslagsvis		1,100,000
4. Byggnadsstyrelsens » , förslagsvis		990,000
5. Generaltullstyrelsens » , förslagsvis		12,000
6. Uppsala universitets delfond:		
a. Akademiska sjukhuset, förslagsvis	191,000	
b. Övriga fastigheter, förslagsvis	289,000	480,000
7. Lunds universitets delfond, förslagsvis		93,000
8. Karolinska sjukhusets » , förslagsvis		477,000
9. Lotsstyrelsens » , förslagsvis		32,000
		3,367,000
C. Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden:		
1. Fångvårdsstyrelsens delfond, förslagsvis	12,000	
2. Utrikesdepartementets » , förslagsvis		195,000
3. Medicinalstyrelsens » , förslagsvis		25,000
4. Byggnadsstyrelsens » , förslagsvis		2,400,000
5. Generaltullstyrelsens » , förslagsvis		43,000
6. Uppsala universitets » , förslagsvis		9,000
7. Lunds universitets » , förslagsvis		10,000
8. Karolinska sjukhusets » , förslagsvis		75,000
9. Lotsstyrelsens » , förslagsvis		33,000
		2,802,000

		Kronor
<i>Överskott att tillföras riksstalens driftbudget:</i>		
1. Fångvårdsstyrelsens delfond	380,000
2. Utrikesdepartementets	»	260,000
3. Medicinalstyrelsens	»	2,120,000
4. Byggnadsstyrelsens	»	7,920,000
5. Generaltullstyrelsens	»	35,000
6. Uppsala universitets	»	260,000
7. Lunds universitets	»	150,000
8. Karolinska sjukhusets	»	400,000
9. Lotsstyrelsens	»	35,000
	Summa	11,560,000
		21,328,000